

BOGOLJUB

Izhaja vsak mesec. — Naročnino in darove sprejema upravništvo, Jugoslovanska fiskarna v Ljubljani. — Rokopisi se pošiljajo uredništvu, Leonišče v Ljubljani; doposlati se morajo za vsako nadaljno številko do 1. dne prejšnjega mesca.

Koledar za maj 1923.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Marija — kraljica miru.

Dnevi	Godovi	Posebni namen so vsak dan še važne nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v		
			ljubl. škof.	lavant. škof.	
1 2 3 4 5	Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Filip in Jakob Atanazij, š. Najd. sv. križa Florijan, m. Pij V., p.	Pridi k nam božje kralj. po Mariji Obisk šmarnc Križ v šoli in družini Rožni venec v naših družinah Da vsikar najbolj vzljubimo Marijo	Ljubljana, st. Trebelno Sv. Križ p. L. Kamnagorica Št. Gothard	Sv. Tomaž p. V. Ned. Sv. Bolfenk Sv. L. p. V. N.
6 7 8 9 10 11 12	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Janez Ev. Stanislav, š. Prik. sv. Mih. Gregor Nac., š. Vnebohod Franč. Hier. Pankracij, m.	Katoliški shod v Ljubljani Da Mar. obv. našo ml. vseh zablod Delavci po tovarnah Procvit Marijinih družb Misel na rajske višave Družba Jezusova v Jugoslaviji Naš sivolasi vladika, jubilant	Orehok Ljublj. sv. Fl. Šmihel Rakitna Javor Nova štifta Kopanj	Jarenina Sv. Jakob v Sl. Gor. Št. Ilj v Sl. Gor.
13 14 15 16 17 18 19	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Servacij, š. Bonifacij, m. Zotija, m. Janez Nep. Paškal Felisk Celestin, p.	Evharist. zveza narod. v Sv. Duhu Edinost med katol. celega sveta Zedinjenje ločenih krist. cel. sveta Češki katoličani Pridružitve nekrist. sv. Cerkvi Mir in ljubezen v naših družinah Versko zedinjenje po Mariji	Knežak Fara p. K. Mikendorf N. Oselica Mekinje Lesce Brezuica	Svičina Sv. Jurij v P. Sp. sv. Kunig Sv. Lenart v Sl. Gor.
20 21 22 23 24 25 26	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek Petek Sobota	Binkošti Bink. poned. Julija, d. † Deziderij Marija, pom. † Urban, p. Filip Neri	Da bi bili po Sv. Duhu vsi eno Večje češčenje Sv. Duha Darovi Sv. Duha Zvestoba sv. Cerkvi Da obv. Marija slov. narod v veri Dobra letina, ugodno vreme Da nam Mar. izprosi dobrih duh.	Dobrova Prem Čatež, p. T. Kapucini v K. Križanke Godovič Sv. Troj. p. M.	Št. Rupert v Sl. Gor. S. Troj. v S. G. Negova Sv. Benedikt p. Sl. Gor. Sv. Ana p. Kramp.
27 28 29 30 31	Nedelja Poned. Torek Sreda Četrtek	Sv. Trojica Avguštin, š. Maksim, š. Ferdinand Sv. R. Telo	Verski dvomljivci Odločen boj za versko šolo Da se otr. kat. možje str. pr. ljud. Slovenski misijonarji Češčenje presv. Evharistije. Umrli	Ljubno Sv. Helena Sv. Duh Rateče Kranj	Sv. Jurij v Sl. Gor. S. Bolf. v S. G. Marija Snež.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Mati svojega sina, da bi srečno dosegel stan, katerega želi ter bil deležen sedmerih darov sv. Duha. — Neko dekle za uslihanje v važnih zadevah. — Marijina družbenka za pomoč božjo v raznih dušnih in telesnih zadevah ter za pravi mir v družini. — Marijina družbenka za ljubo zdravje in potrebne milosti, da bi mogla vestno izpolnjevati stanovske dolžnosti.

ZAHVALE.

Zahvaljujejo se: M. H. Mirnapeč presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Frančišku in sv. Antonu Pad. za večkratno uslihanje. — Marijina družbenka presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Frančišku Asiš., sv. Antonu Pad. ter bl. Tereziji od Deteta Jezusa za dosego redovnega poklica; ista sv. Jožefu, sv. Ani in dušam v vicah za večkratno uslihanje.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH.

Alojzija Kokestnivec, Gradec pri Litiji.
N. p. v m!

Kdo je zločinec? ... Katoličane v Ameriki je zadelo že več občutnih nesreč. Zgoraj je nedavno sloveči zavod sv. Bonifacija v Kanadi. V plamenih je izgubilo življenje 9 dijakov in en redovnik-jezuit. Pokončana je knjižnica in več dragocenosti. Škodo cenijo na 35 milijonov naših kron. Zažgali so skoro gotovo neke vrste fašisti, t. j. člani tajnega društva Ku-Klux-Klan, ki so protivniki katoličanstva in katoličanov. Kot žrtve tajne zarote so bile prizadete po požarju naslednje stavbe: katoliško vseučilišče v Montrealu, ki je v zadnjih 4 letih dvakrat gorelo; dalje novicijat redemptoristov, cerkev sv. Ane v Beaupre, zavod sv. Ane v Quebecu, cerkev presv. Srca in Male Gospe v Montrealski škofiji. — Sadovi brezverstva in brezvernosti!

BOGOLJUB

Kako je z našimi fanti?

Dober mladenič piše od nekad:

V štev. 10. minulega leta je bilo priporočeno v »Bogoljubu«, naj premišljujemo, kaj bi mogli storiti v vsakem posameznem kraju zoper napake in razvade domačega kraja. Pri nas je razvada, da fantiča, starega komaj 15 let, že zalezujejo starejši fantje, kdaj bo plačal fantovščino, da bo smel z njimi ponočevati. Pred vojno je bilo plačati 10 kron za pristop, sedaj mora plačati do 600 kron. To gre potem vse za pijačo. Je kaka vas, kjer je do deset fantičev: vsak 600 kron, toliko gre denarja za pijačo! Kadar se vrši sprejem mladih fantov, pridejo fantje iz cele fare, tudi brez ničvrednih deklet ni. Ta slovesnost je kakor Sodoma. Glavno pri vsem tem pa je pretep in nemir celo noč, da človek misli, da je v Aziji med divjim ljudstvom. Kaj vse morajo slišati in doživeti že prvi večer ti mladi fantiči! Če le moškoče, zmakne očetu denar, da ga ima za pijančevanje. Seveda se mora mladi fant od takrat dalje udeleževati vseh fantovskih nerednosti; najbolj še tega, da postaja zunaj cerkve.

Še drugo napako moram omeniti: Zenin, ki pride v drugo vas po nevesto, mora dati skaf vina in še denar, seveda ne malo; tri tisoč, tudi več vzamejo, če da. Tako se je v jeseni priženil k neki hiši nek bogat Amerikanec. Fantje so rekli: ta bo moral dati deset tisoč! Nevestin oče pa je rekel, da ne bodo žrli ameriških žuljev. Zaradi teh besed niso hoteli ženinu bale razložiti. Ponoči pa je bil tak pretep in klanje, da so enega sredi noči prišli obhajati; drugi se pokore v zaporu, eden 8 mesecev. To so stare navade pri nas; pa vendar se nihče ne gane proti tem grdih razvadam!

Toliko imamo društev in družb za fante, toliko je truda in žrtev z njimi, — pa se še vedno slišijo take-le tožbe o fantin! Se vedno vladajo stare grde fantovske razvade, še vedno stara surovost in podivjanost! Pred vsako cerkvijo na deželi jih vidiš stati med mašo en regiment.

Pijača, ples, punca, kvanta, pridušanje, ponočevanje, pretep, poboj, — to so njih vzori, njih zabave in njih dejanja.

Ali ne bo nikoli drugače?! Že desetletja imamo društva, poskuša se vse moškoče — predavanja, knjige in časniki, petje, godba, igre, telovadba, izleti itd. — da bi se fantje navadili boljših manir in lepšega življenja, — ná, pa kljub vsemu temu trudu tičimo še globoko v stari surovosti in razuzdanosti, v pijančevanju, ponočevanju in pretepaštvu! Večina fantov je kljub tolikim organizacijam še danes neorganizirana, večina hodi še vedno po starih izvoženih in blatnih cestah fantovskih nerednosti.

Glejte in poslušajte fante, kadar gredo k naboru ali v vojaše! Kakšno vedenje, govorjenje, rjovenje, — da je žalost in sramota!... Tak dan nam spričuje, da smo kljub velikemu trudu s fanti še daleč od zaželjenega cilja...

Kdo je tega kriv?

Duhovniki gotovo ne. Kajti kdo se toliko trudi in žrtvuje za fante, če ne ravno duhovniki?

Kriva je slaba tovarišija, slabi zgledi, pohujševanje in zapeljevanje.

Krivi so pa tudi starši! Zakaj pa vendar niso vsi fantje taki? Zato ker so bili v domači hiši vzgojeni v strahu božjem in redu krščanskem. Tukaj je posebno potrebno klicati: Matere, matere! Jokajte nad seboj in nad svojimi otroci!...

Pa tudi: Očetje, očetje!... Pri odraslih fantih imajo očetje več moči in torej več odgovornosti, kakor matere. — Bog ve, ali jim kaj rečejo tistim postopačem in postajačem, ki med mašo zunaj cerkve Boga dražijo? Če jim nič ne rečejo, slabo; če se pa fant tudi za očetovo besedo nič ne zmeni, spet slabo zanj in za očeta. — Marsikak oče kaže več skrbi za konja kakor za sina. Konja ne bo pustil stati

ponoči zunaj — Bog varuj kaj takega! — sin pa lahko kolovrati ponoči kjer hoče, pa mu oče ne bo nič rekel!

A kaj storiti? Zanikrni starši bodo vedno na svetu. Ali se ne da kljub temu nič narediti, da bi fante predrugačili?

Orlovska zveza si, posebno odkar ji načeluje sedanje vodstvo, zelo hvalevredno prizadeva, da svoje člane vzgaja, oplemeniti, navduši za resnično lepo čednostno krščansko življenje. Celu duhovne vaje jim oskrbuje. To je vsega priznanja in hvale vredno. To je zdaj prava katoliška organizacija.

Žalibog, da tega niso deležni vsi fantje; ravno tisti ne, ki so najbolj potrebni in ki še vedno delajo sramoto slovenskim fantom sploh.

Zato danes vsem priporočamo: **Prirejajte duhovne vaje za fante povsod! Za vse fante, ne samo za nekatere!**

Moški hočejo nekaj svojega imeti. Sami sicer tega ne rečejo. A če se jim kaj takega priredi, pridejo dosti radi. Kjer napravijo kako posebno pobožnost za moške, se navadno dobro obnese. Že do-

sedaj se je sempatje kaj takega poskusilo, in navadno se pohvalijo, da je bilo lepo.

V nekem nemškem listu je bilo pa nedavno brati, da so letos gori ob Renu začeli s celotedenskimi duhovnimi vajami za fante: zjutraj en govor, drugi zvečer. Udeležba vedno lepa; zvečer malo več kakor zjutraj. Tudi po mestih lepa udeležba: 70 do 80 odstotkov; po deželi pa celih 100 odstotkov, to se pravi: vsi.

Na ta način se ujamejo in spravijo v duhovno kopel ravno tisti, ki so najbolj potrebni. In za te najbolj gre.

Nemci ne imenujejo tega duhovne vaje, ampak nazvali so »Religiöse Woche«: »Verski teden«. To bi za nas ne bilo prikladno... Duhovne vaje pa morebiti tudi ne. Ko bi rekli »orožne vaje«, bi morda razumeli. Pravo ime pogoditi je koristno; vendar pa ime ni glavno, ampak stvar sama.

Kar je pri Nemcih dobro, tudi pri nas ne bo slabo. Potrebno pa na vso moč, — ako hočemo priti iz teh nečednih fantovskih razvad kdaj ven. In čas bi že bil!

Poskusimo!

Fantje, na binkoštni ponedeljek k sv. Jožefu v Celje! Pridite vsi dobri fantje, da se pogovorimo, kako odpraviti grde fantovske razvade, kako dvigniti vaše tovariše k lepšemu življenju!

Razpored imate v zadnji številki »Bogoljuba«.

Z agitacijskih potov.

(Dalje.)

V.

»No, ali bomo letos kaj naročili?«

»Ne vem.«

»Kako to?«

»I, tako: vsako leto več naročnine plačam, pa je vsako leto manj branja.«

To je torej tista bolezen! Skoro da diši po lakomnosti. Pa je že tako: Nekaterim ljudem ne gre v glavo, da je vrednost denarja v naših dneh tako nestanovitna. Pravzaprav: gre jim že, pa ne vselej. Kadar sami prodajajo, takrat dobro vedo, kakšno vrednost ima danes denar. Ko pa kupujejo ali pa naročajo, takrat ima denar zanje tako vrednost, kakor jo je imel v tistih dobrih zlatih časih...

In med temi ljudmi, prijatelj, si morebiti tudi ti. Pa ne zameri!

VI.

»Saj bi naročil, ne rečem; ampak škoda je denar proč metati. Kar dam za časopise,

je proč vržen denar. Časopis pride; prebere ga vsi, potem ga pa otroci raztrgajo ali pa ona z njim v peč podkuri.«

Proč vržen denar!

Koliko denarja proč pomečete! Za tobak, za pijačo, za žamet in špice, za ples, za radovednost... Moram nehati. Če ne, bo preveč.

Prijatelj! Ti ne znaš časopisov brati. Ne zameri! Res je pa le. Zato mi ne zameri sledečih par besedi.

Poznaš liste: Bogoljub, Mladost, Glasnik najsv. Src, Cvetje iz vrtov sv. Franciška, Mladika in druge. Vsak tak list preberi ti in tvoji. Potem ga pa spravi. Ob koncu leta ga daj vezat. Ali pa kar sam napravi listom bolj trden ovitek. Čez deset let pa vzemi spet te liste v roke. Ali pa čez sedem; kadar hočeš. Potem boš videl, koliko je tak časopis zate vreden. Čim starejši bo, tem ljubši ti bo.

Politične liste pa res malokdo hrani. Ni prostora za vse; kmalu bi bila hiša premajhna.

A marsikaj je tudi v njih vredno, da se ohrani. Kaka gospodarska drobtinica, kakšen znamenit govor, kakšen naslov, ocena nekaterih knjig... Vsaj to ohrani. Škarje v roke in izstrizi. Potem pa shrani v nalašč za to pripravljene ovitek.

Boš videl, ali je res denar za časopise proč vržen.

VII.

»Časopisje — tudi katoliško! — seje samo sovraštvo med ljudi. Ali je treba tega? Bodimo vsi eno! Zato pa ne bom naročil nobenega časopisa. Rajši bom dal denar za svete maše.«

Samo sovraštvo!

Ravno zadnje dni smo brali: Nekdo, ki je še živ, in nekdo, ki je umrl, sta bila velika nasprotnika v politiki. Sicer pa sta bila prijatelja. Nekaj podobnega omenja že veliki svetnik sv. Avguštin s svojim znanim stavkom: nasprotnik načela, a prijatelj osebe. Mi branimo svoja katoliška načela, nasprotniki branijo svoja. Ali pa nasprotnike radi tega sovražimo? Ne! Boj mora biti, sovražstva ne sme biti. In ta boj je bil in bo...

»Kolnejo nas, mi jih pa blagoslovljamo; preganjajo nas, in prenašamo; preklinjajo nas, in molimo.«

Komu se je tako godilo? Samemu svetemu Pavlu. Mnogo je imel nasprotnikov, a ni jih sovražil.

Bodimo vsi eno! Lepa beseda! A ne bo se še kmalu uresničila: resnica, zmota in laž ne morejo biti eno. Lahko smo eno v boju za narodne pravice, v boju za gospodarski napredek naših krajev; težko je biti eno v boju za verska načela, ker nekateri nočejo.

In za sv. maše boš dal. Prav! Lepo! Ali eno mi povej: Zdi se mi, da se ti hočeš zveličati brez boja, brez žrtev. Verjemi: težko bo šlo.

Kadar nas bodo nasprotniki samo kleli, takrat bomo pa mi samo molili in maševali. Dokler bodo pa nasprotniki šli nad nas z orožjem časopisja, moramo pa mi odgovarjati z enakim orožjem. Svoje časopisje moramo podpirati. In to so tudi žrtve...

Vedno je še resnično: »Otroci tega sveta so v svojem rodu razumnejši kakor otroci svetlobe.« Ali veš, kdo je to rekel? In kaj se to pravi za današnji čas?

VIII.

»Saj bi bil naročil, ko bi bil list tak, kakor je bil včasih. Včasih so bili časopisi veliko boljši. Danes so pa zanič!«

»I, kakšni so pa včasih bili?«

»Veliko boljši, to vem.«

Prijatelj! Poslušaj kratko povest!

Pravijo, da je v neki župniji župnik vsako nedeljo ravno isto pridigo imel kakor prejšnjo nedeljo. In to se je vrstilo skoro pol leta zaporedoma.

Farani gredo župnika tožit v škofijo.

»I, kaj pa gospod župnik pravzaprav pridiguje?« vpraša škof može. Možeje molče. Nič ne vedo.

Nato jih pa škof odslovi z besedami: »Pojdite domov in prosite gospoda župnika, naj vam še ravnotako pridiga, kakor je doslej.«

Temle tožljivcem se mi zde podobni tisti, ki pravijo: »Saj je bil Bogoljub včasih boljši.« Če pa vprašaš, kako je bil boljši, pa ne vedo nič več povedati.

Res je, da so časopisi človeško delo. In spisi v njih tudi. Vprašam te pa: Ali doma vedno samo pečenko jeste in same kolače? Telesna hrana se menja, književna pa tudi.

In pa še to. Kar enemu ni všeč, se pa deseterim drugim zdi dobro. »Bogoljub« mora pa pisati za vse in ne samo za enega.

Mariji naš ave.

Zelena dobrava v prelestnem nakitju,
komu pošiljaš pozdrave?
Najlepši moj ave.

O kom šepetaš, srebrni studenček,
ko glasno bežiš tja v daljave?
Najlepši moj ave.

Kaj požete zvezde ob uri polnočni,
ko gledate z nebne višave?
Najlepši moj ave.

Komu si uglasil kitaro donečo,
ti slavec zelene goščave?
Najlepši moj ave.

Srebrni zvonovi, kaj kličete z viška,
čez griče in sočne planjave?
Najlepši naš ave.

Kaj molite, duše, v veselju in sreči,
ob križih in v uri skušnjave?
Mariji — najlepši naš ave.

M. Elizabeta

Najboljši način biti pri sv. maši.

Več je načinov kako bodimo pobožno in s pridom pri sveti maši: Lahko se je udeležiti na ta način, da moliš svoje ustne molitve, pa naj bodo že očenaši ali češčenemarije, litanije ali rožni venec ali našč za sveto mašo sestavljene molitve, kakor jih najdeš po raznih molitvenikih. Lahko si pri sveti maši na ta način, da poješ ali bereš nabožne knjige, na primer življenjepise svetnikov ali kaj podobnega. Seveda moraš biti pri vsem tem pozoren na glavne dele svete maše. Zopet si lahko pri sveti maši na ta način, da preiščuješ nauke Gospodove, njegovo življenje in posebej še njegovo trpljenje — saj je sveta maša spomin in životvorna obnovitev trpljenja Gospodovega — bodisi na podlagi svetega pisma, križevega pota ali rožnega venca.

Je pa še en način, ki najlepše odgovarja naukom apostolov, ki se najlepše ujema z željami svete Cerkve in je najbolj soroden šegam prvih kristjanov, namreč način, da se kolikor mogoče združimo z namenit, željami in mislimi mašnikovimi in torej tudi z molitvami, ki jih opravlja mašnik, da tako postanemo nekako soderujoči, s duhovniki obenem z mašnikom.

Dejal sem, da odgovarja ta način biti pri sveti maši najlepše naukom apostolov in s tem seveda naukom Kristusa samega. Po nauku sv. Pavla smo namreč vsi verniki v Kristusu eno samo duhovno telo, čigar glava je Kristus. »Zakaj kakor imamo v enem telesu veliko udov, tako nas je veliko eno telo v Kristusu, slehern pa smo eden drugega udje.« (Rim. 12, 4.) Pri sv. maši pa se daruje in sv. mašo daruje Kristus sam; zakaj duhovnik in dar je eden in isti — Kristus sam. Viden duhovnik, ki opravlja vidno daritev, je samo viden namestnik, vidno orodje v rokah Kristusovih. S Kristusom pa, kot rečeno, tvorimo eno duhovno telo. Z njim vred se pri sv. maši darujemo tudi mi njegovemu nebeškemu Očetu in z njim vred darujemo tudi mi. V tem smislu nam kliče sv. Peter; »... In tudi vi ste, kakor živi kamni nanj zidani, ste duhovna hiša, sveto duhovstvo, da darujete duhovne darove, prijetne Bogu po Jezusu Kristusu... Vi pa ste izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod, da oznanjete popolnosti tistega, ki vas je iz teme

poklical k svoji prečudni luči.« (1. Petr. 2, 5, 9.) In v tem pomenu nam tudi veljajo besede sv. Janeza Evangelista: »Kristus nas je ljubil in nas opral od naših grehov v svoji krvi in nas storil kraljestvo in duhovne Bogu in svojemu Očetu...« (Raz. sv. Jan. 1, 5.) S Kristusom torej darujemo daritev sv. maše vsi verniki po rokah mašnikov. Pokažemo pa to toliko bolj, kolikor bolj se poslužujemo misli in želji in torej tudi molitev, kakršnih se poslužuje mašnik sam. Kajti iz teh molitev nam zlasti odsevajo želje in misli Kristusa samega.

Dejal sem dalje, da ta način biti pri sveti maši, najlepše odgovarja šegam prvih kristjanov. Kako živo so se oni zavedali, da tvorijo s Kristusom eno samo duhovno telo! Kako živo so bili prepričani, da je mašnik le vidni zastopnik krščanske občine in da le v njenem imenu opravlja presveto daritev. Saj so dali duška temu svojemu prepričanju zlasti pri darovanju. Po prebranem listu in evangeliju in po nagovoru škofovem so namreč verniki v lastni osebi prinašali darove pred oltar in so jih ondi oddali cerkvenim služabnikom, da jih je potem duhovnik razdelil na tri dele: en del za reveže, en del za potrebe cerkve in cerkvenih služabnikov in en del za daritev sv. maše. Brez dvoma so imeli s temi darovi tudi ta namen, da opomorejo potrebam cerkve, cerkvenih služabnikov in revežev, toda glavni njihov namen s temi darovi je bil ta, da so na zunaj pokazali, da se čutijo z duhovnikom in po njem s Kristusom eno osebo, eno duhovno telo, ki opravlja presveto daritev. Zato nam tudi poroča sv. Justin (iz 2. stoletja po Kristusu), da so po nagovoru predstojnika vsi vstali in molili in po tej molitvi so se tudi pozdravili med seboj s poljubom v znamenje medsebojne bratovske ljubezni. Podobno se glasi poročilo iz četrtega stoletja, da so skupno z mašnikom in cerkvenimi služabniki molili za mir na svetu, za katoliško cerkev, za škofove, mašnike, dobrotnike, novokrščene, bolnike, pobožnike, otroke in druge. In ko je mašnik končal predglasje, tedaj je dvignilo vse ljudstvo glas in je klicalo obenem z mašnikom: »Svet, svet, svet Gospod...« — Vzhodni cerkvi pa so se te skupne molitve še danes ohranile. Imenujejo jih ektenje.

Prvi kristjani so se torej živo zavedali, da so sodarujoči, soduhovniki obenem z vidnim duhovnikom. Zato so bili kar zaptopljeni v njegove misli, v njegove želje, v njegove namene, v njegove molitve in s tem tudi v njegova dejanja.

Dejal pa sem tudi, da odgovarja ta način biti pri sv. maši tudi namenom in željam sv. cerkve. Saj je vse to izraženo v mašnih molitvah, kakor jih mašnik opravlja še tudi današnje dni. Le pogledjmo jih par! Pri darovanju keliha z vinom n. pr. moli mašnik: »Darujem o ti... in prosimo... naj se vzdigne... v naše in vsega sveta zveličanje.« Ne torej; darujem... in prosim... in moje... In kmalu po umivanju rok moli mašnik obrnjen k ljudstvu: »Molite, bratje, da bo moja in vaša daritev prijetna pri Bogu, vsemogočnem Očetu.« In strežnik odgovarja v imenu ljudstva: »Naj sprejme Gospod daritev iz tvojih rok v hvalo in čast svojega imena, tudi v našo korist in v korist vse svoje svete cerkve.« In pred izpreminjevanjem moli mašnik: »Tebe torej, premilostljivi Oče, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, ponižno molimo in prosimo, sprejmi in posveti te darove, ta darila, te svete in prečiste žrtve, ki ti jih darujemo.« Torej zopet: molimo, prosimo... darujemo; ne pa molim... prosim... darujem... In kmalu nato nadaljuje mašnik takole: »Prosimo torej, Gospod, sprejmi potolažen to daritev svojih služabnikov in vse svoje družine...« Kajne, kako živa zavest, da smo z mašnikom vred ena sama kot pravimo moralična oseba!

Po vsem tem ni dvoma, da smo najlepše, najbolj s pridom pri sv. maši tedaj, kadar čutimo, mislimo, želimo, govorimo to, kar čuti, misli, želi, govori mašnik sam; z drugo besedo: najlepše, najbolj s pridom smo pri sv. maši tedaj, kadar s premislekom opravljamo prav iste molitve, ki jih opravlja mašnik sam... Ni čuda torej, če so hoteli uprav v sedanjih dneh nekateri vpeljati navado, da bi namesto mašnega strežnika odgovarjali mašujočemu duhovniku vsi navzoči verniki in da so nekateri celo hoteli vse molitve od prve do zadnje obenem z mašnikom moliti. Sv. cerkev sicer prvega običaja iz tehtnih razlogov ni priporočila, četudi ga ni obsodila, kar je storila iz važnih vzrokov z drugim. Vendar ni nič proti cerkvenim odredbam, ampak kakor razvidno iz zgorajšnjih razlogov zelo priporočljivo, da imaš molitvenik, v katerem so sestavljene molitve in sv. maše, kakor jih mašnik opravlja iz velike mašne knjige. Tak molitvenik je na primer: *Večno življenje*, spisal Gr. Pečak, Ljubljana, 1916, ali pa v hrvatskem jeziku: *Rimski misal*, priredio dr. Dragutin Kniewald, naklada dra. Stjepana Markulića, Zagreb, 1921. — Tudi je hvalevredna navada, če verniki, kakor je že tu in tam vpeljano, pri tihi sv. maši pri glavnih delih: evangeliju, darovanju, pozdvigovanju in zavživanju skupno molijo kratke molitve, da se tako vsaj ob teh glavnih delih živeje zavedo svetosti dejanja, pa tudi svoje skupnosti z darujočim duhovnikom.

Montanus.

Zlate jagode.

12.

Nikar ne misli, da si napredoval na poti popolnosti, če se nimaš za zadnjega izmed vseh in ne želiš, da se drugim daje prednost pred teboj. Kajti tisti, ki so v očeh božjih velikí, so v svojih očeh malí. (Sv. Terezija.)

Hvaležni smo zdravnikom, pravi sv. Bazilij, če nas ozdravijo telesnih bolezní, in jih imamo za dobrotnike, čeprav nam dajejo zelo grenka in zoprna zdravila, nas režejo z nožem in žgejo z ognjem, ako je to za naše zdravljenje potrebno. Ravnali bi pa zelo nespametno, če bi ne bili ravnotako hvaležni tistim, ki zdravijo naše duše,

četudi nas morajo svariti in grajati in nas to boli.

Mojzes je popravil svojo napako, na katero ga je opozoril njegov tast Jetro, ki je bil mnogo bolj neuk od Mojzesa; a Mojzes se zaradi tega ni nič jezil nad njim. Tako moramo tudi mi, četudi bi bili modrejši kakor vsi ljudje, spoznati, da se lahko motimo, in moramo sprejeti za dobro, če nas kdo, in naj je tudi nižji od nas, posvari in zavrne.

Sv. Terezija je vedno pazila na to, da je spoznala svoje napake, čednosti drugih pa je občudovala. Če je slišala, da je kdo storil kako dobro delo, je rekla: Kako

srečni so drugi! Vsi se trudijo, da bi Bogu dobro služili, samo jaz ne.

Molimo! Daj mi, Gospod, da svoje nizkosti, slabosti, nestalnosti in grehov in hudobij nikdar ne zgubim izpred oči. Spomin nanje naj me ponižuje in spodbudi, da se vedno zatekam k tvojemu usmiljenju.

vitih milosti, ki jih je od Boga prejela, se je čutila ponižano in je rekla: To so podpore, ki mojo slabotnost tem bolj dokazujejo; ker kolikor slabša je hiša, toliko več podpor potrebuje.

Ni je čednosti, ki bi je ne mogli na sv. Vincenciju občudovati, če si je še toliko prizadeval, da bi vse svoje čednosti prikril. Kljub temu pa je bil, kakor je re-

s cveticami . venčamo ...

13.

Z velikodušnim izvrševanjem čednosti biti velik pred Bogom in obsipan z njegovimi milostmi, a kljub temu biti majhen in zaničljiv v svojih očeh; to je tista ponižnost, ki je Bogu tako draga, pri ljudeh pa tako redka. (Sv. Bernard.)

Če se je sv. Terezija spomnila čudo-

kel, tako ubog na duši, da se je imenoval le velikega siromaka in grešnika.

Molimo! O Gospod, kdo zasluži ime siromaka in grešnika bolj kakor jaz, ko na meni ni drugega kakor revščina in greh! Kdaj sem storil kako delo, ki bi ne bilo polno napak? Tresti se moram in tvoje sodbe bati, če me ne boš sodil po svojem velikem usmiljenju.

Šmarnice v Prekmurju.

Nek veren učitelj je že lansko leto poročal iz Prekmurja sledeče:

In src milijoni v ljubezni edini
iskreno ponavljajo v solzni dolini:
O Mati, kako si nam draga!

Tako prepeva M. Elizabeta o nebeški Materi in z njo milijoni častilcev Matere božje. Vendar se vsi katoličani ne zavedajo enako te velike časti, da je Marija naša mati. To razliko sem videl zlasti sedaj tu v lepem in globokovernem Prekmurju v času šmarnične pobožnosti. O, kako mora biti nebeška Mati vesela prekmurskega naroda, ko kleči pred njo podoba in njej na čast opravlja Šmarnice. V duhu vas hočem torej popeljati lepšega majniškega večera k omenjeni pobožnosti.

Pridemo v mično prekmursko vasico, ki ima prav lepo ime Prosečka vas, kjer je doma prvi prekmurski misijonar, g. Jožef Kerec. Farna cerkev je precej oddaljena od te vasice in zato pobožno ljudstvo opravlja svoje pobožnosti na prostem pod milim nebom pred lepim vaškim znamenjem.

Narava se je ogrnila že v temni plašč in si nadela zlate okraske, prelestne zvezdice, tudi mesec je že priplaval na nebesni svod, cela narava je veličastno potihnula. Pred znamenjem se začno zbirati vaščani. Prekmursko dekletko prižge pri znamenju svetiljko, ki odseva s svojimi skrivnostno zelenimi žarki daleč tja po vasi in molče kliče ter vabi še ostale vernike k šmarnicam. Zopet se tiho bližajo nove trupe s pobožnimi molitvami v srcu pred vaško znamenje.

Tudi brezskrbna deca priskaklja, ne menč se za posteljo, pred svojo nebeško Mater, da ji podari nekaj cvetlic, ki jih je nabrala čez dan na paši. Stari očanci, od starosti že očeneli, tudi ne pozabijo priti in se pokloniti Materi božji. In ženske, sključene od teže življenja, hočejo tudi izliti svoje prošnje pred svojo duhovno materjo. Vsi, mladi in stari, ženske in moški, so se zbrali pred tem zna-

menjem. Dekleta zapoje nekaj Marijinih pesmic, katerih melodija se razlega tja v temno noč. Čela vas prepeva z besedami č. M. Elizabete: »O mati, kako si nam draga!« Dragi častilec Marijin, kaka čustva se porajajo v tvojem srcu, ko gledaš v duhu to pobožno ljudstvo zunaj na zeleni trati okoli Križanega in njegove Matere v skrivnostnem mraku v tako živi pobožnosti?...

Ko končajo Marijino pesmico, vzamejo vsi v roke sv. rožni venec in prednica Marijine družbe moli naprej, vsi drugi za njo. Povem vam, da so me obliše solze, ko sem klečal med njimi in smo molili žalostni del sv. rožnega venca; tako iz srca je molil pobožni nard in tako živo, kot bi se nahajali na Kalvariji v družbi žalostne božje Matere. Cela narava je s tiho pobožnostjo in svetim sočuvstvom poslušala svete besede: »Ki je za nas krvavi pot potil, ki je za nas bičan bil, ki je za nas težki križ nesel...«

Ko smo končali sv. čislo (tako namreč imenujejo Prekmurci molek), se začno litanije Matere božje. O, ko bi pripeljal kdo še tako trdega človeka semkaj, bi se mu pri tem prizoru omečilo srce. Če se trka ljudstvo na prsa: Jagnje božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas, o Gospod! Sedaj pa zadoni tja v temno majniško noč Marijina pesmica, ki je nam vsem znana in tudi Prekmurci jo znajo že dobro spevati: »Marija, Mati ljubljena, češčena bo di tla«.

Ko je pobožnost opravljena, se še enkrat poklonijo Mariji in njenemu Sinu in se molče razidejo k sladkemu pokoju. To se ponavlja skozi celi mesec majnik.

Vidite, to je pobožen narod, katerega nebeška Mati gotovo prav posebno ljubi. Častilci Marijini, veselo na nože, ko vidite, kako vse tekmuje, da lepše in iskrenjše počasti svojo Mater! Zberimo se tudi mi in kličimo z vsemi njej vdanimi srci: »O Mati, kako si nam draga!« ...

P. R., učitelj.

Sv. Marija Zágorska.

(Zágorje pri Pilštanju na Stajerskem.)

Marija je ljubila tiho, samotno življenje, ni marala za posvetni hrup. Samotni kraji in mirni, ponižni ljudje so ji bili in so ji radost srca. Njeno bivanje v Nazaretu in življenje svete Družine sta dokaz, kako ljuba ji je bila tihota in mir.

Zágorje, kmečko vasico v tihi naravi, od malega trga Pilštanj oddaljeno komaj pičlo uro, na prijaznem hribčku sredi temnozelenih gozdov, zaželela si je Marija v svoje češčenje. Plemeniti, blagi pilštanjski gospé sv. Emi, — tako govori krajevna zgodovina, — se je

prikazala Marija v mali kapelici v Zágorju, kamor je čednostna gospa prišla molit ob priliki obiska svojih velikih posestev. Sv. Ema je olepšala in uredila mično gotsko kapelico in l. 1055. prišla v spremstvu romarjev na božjo pot v Zágorje. Kmalu je Marijina kapelica zaslovela daleč naokrog kot zatočišče vernega ljudstva in zbirališče vernikov okrog Marije. Ljudstvo je prihajalo od vseh krajev častit in prosit Marijo pomoči. Kapelica je postala premajhna za tako množico božjepotnikov.

Po smrti sv. Eme l. 1065. je božja pot Sv. Marija Zágorska zavzemala vedno večji obseg. Župnijska kronika omenja o zágorski božjepotni cerkvi sledečo zgodbo: Marija se je v nebeški lepoti prikazala grofu Attems in njegovi soprogí, ki sta stanovala v graščini Podčetrtek. Zahtevala je od njiju, da ji v čast pozidata cerkev v Zágorju. Grof se ni za to nič zmenil, grofica je pa tekom leta imela vdrugeč božjo prikazen. Marija se ji je prikazala in ji velela cerkev v Zágorju nagroma sezidati. Kljub dobrim namenom tukaj zidati cerkev, pozabil je zopet grof Attems na Marijino željo in cerkev se ni postavila. Leto dni kasneje je v snu videl grof Attems in njegova soproga vtretjič Marijo. Želela je imeti cerkev v Zágorju. Očitata jima je malomarnost glede zidanja cerkve in vnovič zahtevala, da

se ji cerkev pozida. »Tukaj je kraj, kamor bo verno ljudstvo rado hodilo častit svojo Pomôčnico in Bog bo delil ljudem milosti in dobrote.« Na tretje zahtevanje Marijino šele je grof Attems pozidal cerkev v Zágorju.

Odslej so božjepotniki še z večjim zaupanjem prihajali od blizu in daleč na božjo pot k Mariji v Zágorje. V priprošnjah in molitvah so našli romarji tolažbo, dušni mir in veselje pred milostipolnim oltarjem Materc božje. Zgodovina o tej skromni božji poti malo pripoveduje, tem več spričuje čudežnih del govorica romarjev in beseda domačinov. Na tisoče zahval prihaja ob shodih, zlasti o »Zágorskem tednu Kristusovega vnebohoda« in o »Leskovškem«, tri dni pred sv. Lovrencem, in ob vseh Marijinih praznikih.

Velika zanimivost v Zágorju in tolažba vernikom je izvanredno lepa »Lurška jama« v prosti naravi v skalnati pečini s krasnim kipom Lurške Device in studencem poleg oltarja. Kdor ima zaupanje na Marijo in želi dušnega in telesnega zdravja, pohiti naj v svetišče Sv. Marije Zágorske in obišče milostipolno Lurško jama. Saj nas Marija vabi: »Pridite k meni vsi, kateri me želite! Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda.«

Alojzij Kramaršič, župnik.

Slika sv. očeta Pija XI.

Ali se kaj spominjate, da je bilo lansko leto v popisu evharističnega kongresa rimskega napovedano, da se bo oskrbela nova lepa izvirna slika sv. očeta, ki naj bi si jo omislili za svoja stanovanja duhovniki, samostani in drugi dobri katoličani. Kajti dobre slike sv. očeta ni lahko dobiti. Spominjamo se, kako je bilo pri prejšnjih papežih, da smo morali čakati po več let, preden smo dobili pravo podobo. Kako različne slike Pija X. in Benedikta XV. smo videli, a malo je bilo dobrih. In če je katera bila, je bila tuje blago, morda celo judovska roba. Neka nemška tvrdka je razpošiljala po vseh naših župniščih neko brezbarveno podobo Benedikta XV., pod katero bi bilo tudi treba zapisati: »Ne bojte se — Jaz sem!«

Iz teh razlogov se je dala izdelati nova lepa slika Pija XI. Izvršil jo je po dobrih fotografijah, prinešenih iz Rima, priznani akademični slikar Fr. Sterle. Slika ima to prednost: 1. je izvirna, 2. domače slovenske delo, 3. dobro zadeta in lepa. To ji priznavajo dobri poznavalci umetnosti. Visoka je 50 centimetrov in se bo dobila ali brez (papirnega) okvirja (pas-partout) ali z njim. Cena se bo določila deloma tudi po številu naročb. Zato so vsi oni, ki bi jo želeli imeti, lepo naprošeni, da bi to blagovolili na dopisnici sporočiti u p r a v n i š t v u »Bogoljuba«.

Slika sv. očeta je za samostan, za duhovniško pa tudi za vsako drugo dobro katoliško hišo zelo primeren okrasek, — posebno še, če je res lepa.

Kaj se vidi na Goriškem.

(Zakaj ti potopisi? Piše urednik. Dalje.)

Prišli smo v Gorico. Kaj sem v Gorici takoj nagovoril. »Ja, odkod pa vidva?!« Bila videl, to sem Vam že prej povedal. Zato gremo zdaj iz Gorice takoj nazaj. Vračal sem se zopet skoz vipavsko dolino, a zdaj — po železnici.

Na kolodvoru (južnem) sem dobil dva kranjska fanta — Ribničana z rešeti. Že prej sem na tem potu, med Vipavo in Šturjami, srečal dva Ribničana; tu sem pa zopet nalletel na dva druga. Iz tega se vidi, da Ribničana nobena meja in ograja nazaj ne drži, da bi je ne prelezal s svojimi rejtni in rešeti.

»Ja, odkod pa vidva?!« Bila sta to še mlada fantiča od kakih 16—18 let. »Iz Ribnice.« »Ja, pa prav odkod, le natančno mi povejta, ali menita, da jaz ribniške doline ne poznam?« Malo čudno sta gledala, kako da tukaj v Gorici en gospod hoče vsako luknjo na Kranjskem poznati, da mu ni zadosti Ribnica in hoče natančneje vedeti. »Prav izpod Nove Štifte.« »A tako, potem sta pa iz sodraške fare!« Fantiča sta se mi zdela nedolžna in dobra. Zato ju vprašam: »V Sodražici imate Marijino družbo za fante, ali sta

Sv. Marija Zagorska.

Prav kakor pravi pesem: »Sem Ribničan Urban — po celem svetu znan — premodre sem glave — pa žlice imam nové.« Ta pesem — da mimogrede povem — se bo nahajala tudi v obljubljeni zbirki narodnih pesmi z naslovom »Prepevajte!«, ki je že pripravljena za tisk. Samo šaljivih pesmi bo nad 20. Zato mislim, da jih boste radi sprejeli. Najprej pa seveda morate pokupiti prvo pesmarico »Pojte!« Najprej peti Bogu v čast, potem sebi v veselje!

Torej dva Ribničana, dva fanta! Ravno sta se vagala na tisti kolodvorski vagi, kjer se krajcar noter vrže pa vaga pokaže. Tako sta se mi domača zdela, da sem ju seveda

vidva zraven?« »Nôa!« »Zakaj pa ne? Ali imate pri vaši hiši kakšen časnik, ali kaj berete?« »Mgm! Domoljuba pa Bogoljuba.« »Ta dva sta pa že prava; saj sem si mislil, da sta iz dobre hiše.« »Naša mati so v Tretjem redu,« pristavi eden. »No vidiš, če so mati v Tretjem redu, bi bilo pa lepo, če bi bil ti v Marijini družbi.« Naprej jih nisem hotel viti in pritiskati zaradi Marijine družbe, fantu je pridige kmalu dosti; obrnil sem pogovor na rešeta in ne vem na kaj še. A materam pri tej priliki še enkrat kličem: Matere, matere! Ni dosti, da same rade molite; skrbite, skrbite tudi za otroke, a posebno za fante, da bodo pridni! Oh, kaj bi se dalo iz takih-le fantičev

napraviti, ko bi starši hoteli in ko bi — znali! Pa nekateri ne znajo, drugi pa še nočejo ne! To že žele, da nimajo prav hudobnih otrok, nerodnih fantov; a te želje nimajo, da bi imeli kolikor mogoče dobre otroke. »Tako eno srednjo reč. Vse, kar je prav. Preveč še s kruhom ni dobro.« Tako modrujejo. Teža se nekateri starši naravnost boje, da bi otroci ne bili — preveč pobožni. Potem so pa ravno nasprotno: razuzdani, brezbožni. Pa ne rečem; da bosta ta dva fanta taka, ne, upajmo, da bosta zmirom dobra ostala, ker sta bila videti prav dobre narave. Le priložnost sta mi dala, da povem, da se to velikokrat zgodi. Starši, celo dobri starši, imajo večkrat le premalo skrbi za lepo življenje otrok. Ko bi nas starši bolj podpirali, bi bilo z Marijinimi družbami lažje, s fanti in dekleti pa bolje.

No, Ribničanom-rešetarjem na čast moram povedati, kaj sem slišal v Ribnici sami, da ko hodijo po svetu, se ne pokvarijo. In to je veliko! Kajti splošno so naši ljudje doma še nekaj, ko pa zapuste dom in gredo po svetu, je pa večkrat vsega krščanstva konec! Ribničani pa, hvala Bogu, ne tako! Vsa čast jim za to! Menda je nekoliko res, kar pravi pesem: »Cel teden smo okol' hodil, v nedeljo smo Boga prosil', da bi loncev ne pobil'.« Ne bo pa popolnoma res, kar pravi konec pesmice: »Ko robo vso proda, nej dnarca nej blaga, ker vse za vince da.« Ribničani morajo pač navrhju rejt in rešet še marsikatero drugo nositi, ki jo jim naprtijo in natvezijo drugi ljudje...

Zdaj ko smo se s tema Ribničanoma pomenili, pojdimo dalje! Vozil sem se torej po vipavski železnici mimo Volčje drage, Prvačine in Dornberga. Mislim, da dornberški gospod župnik ne bo zameril, če ga nisem prišel pozdravit, saj sva bila v Gorici pri važnih posvetovanjih skupaj. Smem pa menda razodeti skrivnost, da je bil g. župnik pred vojsko, ko je bival še gori v hribih pod Sveto goro, priden sotrudnik »Bogoljuba«. In kar je napisal, je bilo zmirom dobro. Po vojski se pa ni več oglašil. Nova župnija in nove razmere zahtevajo njegovih moči drugod. Če pa »Bogoljubu« še kaj pošlje, nam bo pa seveda drago.

Izstopil pa sem na postaji Kamenje. Postajica je daleč doli v dolini, pod cesto, vas Kamenje pa ne sicer posebno visoko, a skoro eno uro daleč v bregu na pobočju visokega Čavna. Mračilo se je že, ko sem korakal po cesti navkreber. Ko sem prišel do župnišča, se je ravno rožni venec slišal iz nje. No, krščanski ljudje so že v farovžu, si mislim. Počakam, da končajo, potem potrkam. Odpret mi pride dobra mati gospodova. Seveda veliko

presenečenje. Bila sva z gospodom tudi skupaj v Logu, a kje si je mogel misliti, da jaz še vedno strašim po Goriškem! — Pa zakaj sem se oglašil ravno v Kamnjah? Z g. župnikom Črni gojem se poznamo tudi že dolgo; vedeli smo se menda že, ko je bil še v Tolminu kaplan, potem v Kamniku, kjer je bival kot begunec, potem v Brucku ob Litvi, kjer je bil kot kaplan v begunskem taborišču. Zadnjič pa lani v Rimu pri evharističnem kongresu, kjer sta priromala skupaj z gospodom batuškim. In z ozirom na ta kongres mi je pisal pred nekaj meseci: V popisu evharističnega kongresa v Rimu je izpuščenega nekaj, kar je spomina vredno: Na vnebohod po slovesni sv. maši, ko so sv. očeta nesli nazaj po cerkvi, tedaj sem jaz uporabil trenutno tišino ter prešinjen sv. ognja in ljubezni do sv. očeta na ves glas zavpil: »Živio sv. oče-papež! Blagoslovi rod slovenski!« Oči vseh okoli stoječih so bile uprte v me — predrzneža. A moj močni glas je odmeval daleč po baziliki, dozdevno ga je čul sam sv. oče, kajti v tistem času je napravil izdatno večji križ in blagoslov. Oči gospoda batuškega so bile solzne...

S tem sem ta spomina vredni prizor otel pozabljenosti. — Drugi dan med kosilom, bilo je v petek, je pridrdrala na avtomobilu pred župnišče zopet družba treh duhovnikov. A ko bi hotel zopet o tem kaj več pripovedovati, odkod in kam so šli, pa kaj smo se razgovarjali, bi ne prišel do konca, zato si morem to veselje kar odreči.

Gospod župnik si je prizadeval, da bi me čez nedeljo pridržal v Kamnjah, pa se mu ni posrečilo. Ni mi kazalo toliko časa na enem kraju viseti. — Danes pa imate tam zadaj na notah kantato (slovesno pesem) Mar. družbe v Kamnjah, prihodnjč boste pa imeli koračnico. Besedilo je bilo natisnjeno v »Bogoljubu« že lani, tu imate pa tudi napev. Zložil je oboje rajni g. župnik Plesničar, pesnil pa sedanji g. Črni goj. Ker večinoma niste vedeli, kje so tiste Kamnje, zdaj, ko sem vem malo opisal, vsaj približno veste. Naučite se pri vseh družbah teh dveh pesmi in prepevajte jih povsod!

Popoldne tistega dne sva se oba z gospod. župnikom odpravila k sosedu, gospodu vikarju pri Sv. Tomažu ali Štomažu. Tako lepo znajo samo Goričani besede skupaj zlivati: Sv. Tomaž je Štomaž, Sv. Andraž je Štandrež, Sv. Ferjan je Števerjan in še več podobnih zlitih imen. Štomaž je še nekoliko višji od Kamerja in gleda že v »kranjsko« vipavsko dolino. V Štomažu je za vikarja g. Leopold Cigoj, sicer še mlad gospod, ki bi bil pa po svoji postaji in morebiti še po čem drugem dober vsaj za dekana; pa ker je bolehen, pase skrbno svojih

500 dušic pod plaščem sv. Tomaža. Tudi on je »Bogoljubu« poslal že marsikak dober spis. No, — pred par dnevi pa mi piše, da je imenovan od prevzvišenega gospoda knez nadškofa za škofijskega voditelja Marijinih družb. Saj bi mi tega ne bil sporočil, ker je preveč skromen in se boji vsake časti, — no par ker sva s tem postala tovariša, je čutil potrebo, da se malo pogovoriva, kako in kaj. V prvem pismu me je vprašal: 1. če bi mogle goriške Marijine družbe dobiti v »Bogoljubu« poseben kotiček, 2. koliko ima »Bogoljub« naročnikov v zasedenem ozemlju. Prvo vprašanje mi je že lani zastavil neki drug gospod, pooblaščen od tozadevne konference v Gorici. Takrat sem odgovoril, da rad ustrezem, kolikor morem. (Ker stvar zanima vse, ki imajo z družbami opraviti, zato razpravljam o njej javno.) Gospoda Čigoja sem pa prosil, naj bi tega nikar ne zahtevali, in sicer zato ne: a) ker je v »Bogoljubu« taka tesnoba za prostor in že toliko raznih rubrik, da če eno odpremo, moramo drugo zapreti, b) ker so zadeve Marijinih družb vsem skupne; kar je dobro za Goriško, je dobro tudi za drugod in narobe, c) ker rad da jem prednost goriškim in sploh od središča bolj oddaljenim dopisnikom. Kar bo dobrega od tam prišlo, bo vse sprejeto, četudi ne v posebnem oddelku. — Kar pa tiče števila naročnikov, prej nisimo nikoli natanko šteli, koliko jih je iz zasedenega ozemlja. Zdaj pa, ko smo morali na stavljeno vprašanje odgovoriti, smo jih šli šteti. In našteji smo jih nekaj malega manj kakor 2000. Ta številka me je presenetila. Kaj: še celih 3000 ne? Sorazmerno s številom prebivalstva bi moralo biti onstran italijanske meje vsaj 15,000 naročnikov. Mislim, da je za Goričane 6 lir manj kakor za nas 48 kron. V zadnji številki sem zapisal, da so Goričani zelo pridni gibčni in delavni: na polju prosvete, tiska in organizacije. In izrekel sem željo, naj bi delo na verskem polju ne zastajalo za drugim. Danes to željo s poudarkom ponavljam. Mislim, da je Goriška poleg tega, da si postavi posvečena poslopja, najbolj potrebna verske preosnovitve. In k temu spadajo tudi verske organizacije, Mar. družbe, in pa nabožni listi.

Isto velja o Koroški. Poudarjalo se nam je s koroške strani ~~same~~, kako važen je za slovenske Korošce »Bogoljub«. Toda pri vsem tem je število »Bogoljuba« na Koroškem še vedno majhno. Nekaj župnij pač dela častno izjemo. To so že večkrat imenovane Vogrče in še nekaj drugih. Med njimi — kakor vidimo iz današnjega dopisa — tudi Bilčovs. Prosim berite zadaj dopis od tam! 900 duš — 80 »Bogoljubov«! Ko bi bilo povsod razmeroma tako, bi ga bilo na Koroškem vsaj petkrat toliko. Ob novem letu bi bilo želeti, da bi se krepkeje poagitalo kakor letos in da bi si vsi vzeli za zgled Bilčovs in Vogrče.

Premišljeval sem, kam bi šel v nedeljo. En čas sem mislil iti v Senožeče, kamor sem bil svoj čas vabljen, pa nisem mogel priti, in sem slišal, da je med vojsko Marijina družba propadla. Pa upam, da jo bodo tudi brez mene oživili, če je že niso. Ostal sem bolj v bližini, namreč na Ustju. Gospod župnik je šel na novo mašo na Vrhpolje, jaz sem pa malo doma požupnikoval. Tudi tukaj je družbica med vojsko zmrznila. Poskusil sem jo zopet dekletem malo priljubiti. Samo to sem jim pa res pozabil povedati, kar mi je bilo še posebej priporočeno in kar navadno prav rad povem: namreč, da se jim ni treba bati, da bi se zaradi družbe ne smele ali ne mogle omožiti. Naj pa berejo zadnjega »Bogoljuba«, kjer nam pripoveduje pridna Korošica, da je Marijina družba najboljša priprava na zakon! Če je božja volja, boš ženina in moža že dobila. Če imaš pa dobiti takega, da ti bo veljala tista pesmica »Zdaj pa imaš moža, da s' ga žalostna«, ali celo tista, ki pravi »Lani sem se cmočila, letos me že greva. Jutri bo v Celovcu smenj, tja gor ga bom peljala, al ga bom zastavila, al ga bom prodala« — je pa bolje, da ostaneš taka kakor si... Torej se zaradi tega le nikar ne boj Marijine družbe!

Škočil sem še na vipavsko Planino, kamor me je g. župnik Maierhofer — znani koroški junak, ki se je na fronti boril — povabil. Sremlil me je med živahnim pogovorom do Matere božje v Logu, odkoder sem jo švičnil z avtomobilom do Postojne, odtam pa po železni cesti v Ljubljano.

Za majnik si oskrbite povsod knjižico »Poječ« in prepevajte iz nje v čast Mariji! V njej imate zbranih 77 Marijinih pesmi, 9 še posebej za šmarnice.

nišnici 300 mohamedancem. Tam so ga poiskali. Neki mohamedanski duhovnik je dvignil težek kamen in zaklical: »Tudi jaz hočem v nebesa in zato ubijem kristjana.« Nato je vrgel kamen na g. Dinkha, ki so ga nato vojaki razsekali na kosce. Preparali so mu truplo in ga nato popolnoma razmesarili.

O drugih dveh naših sobratih, ki sta se bila v Urmiji, ne ve g. Clarys ničesar drugega, kakor da so oba obglavili in pometal v vodnjake. Klanje se je nadaljevalo še več dni in pomorjenih je bilo na tisoče. 80.000 kristjanov je zbežalo. Med begom so jih tri- do štirikrat napadli in vselej je bilo na tisoče ubitih.

Za časa tega klanja je bil g. Clarys v Tavridi pri g. Fransenu. Bil je namreč prej profesor semenišča v Kozrovi in je moral od tam s svojimi semenišniki pobegniti v Tavrido. Ko se je približala Velika noč 1919, je mislil g. Clarys na kristjane v Urmiji in jim je hotel iti podeliti sv. zakramente za Veliko noč. Po strašnih pokoljih v mesecih juliju in avgustu 1918 je ostalo namreč v okolici Urmije še kakšnih 900 kristjanov, ki so se počasi zbirali v Urmiji in životarili, kakor so pač mogli. Duhovnika niso imeli nobenega pri sebi. »Moja dolžnost je,« si je mislil g. Clarys, »da grem v Urmijo. Duše teh revežev moram rešiti.« Kot francoski podanik je prošil francoskega konzula v Tavridi za oboroženo spremstvo, toda ta mu je odgovoril, da je pot prenevarna. »Pa grem brez straže!« Neki semenišnik, Ali po imenu, ga je spremljal, da bi mu bil pri mohamedancih za tolmača, kajti g. Clarys razume samo kaldejsko. Tudi neki protestantski pastor ju je spremljal, ker so bili vsi katoličani v protestantski misijonski postaji, ko je bila katoliška popolnoma uničena. Po zelo nevarnem potovanju so dospeli v Urmijo. Kako so jih bili kristjani veselji! Kako so tožili in pripovedovali misijonarju o vseh strašnih stiskah in nadlogah, ki so jih zadele! In o dragih svojih, ki so jih zgubili! Tu pristopi siv starček, ki so mu zaklali dva sina in pravi: »Poslušaj, kaj se je zgodilo! Nekega dne pride k meni neka gospa in mi ponudi nek dar. Bil je ciborij iz Vaše cerkve v Urmiji. Daj sem, ji pravim, to je last naših duhovnikov. — Gospa odpre ciborij in videl sem, da je še poln sv. hostij. Hotela je vzeti eno hostijo v roke, toda jaz sem jo posvaril: Nikar! To smejo samo naši katoliški duhovniki. — Gospa je moja prošnja razumela,

zaprla ciborij in mi ga izročila. Nato sem sklical vse kristjane in jim rekel: Naše molitve so uslišane! Nismo več sami, ampak ljubi Bog je prišel k nam! — Pokazal sem jim ciborij in sklenili smo; Gospod ostane pri nas in prenesli smo ciborij v neko sobo, ki naj bi nam odslej služila za cerkev. Tam smo se shajali in prosili Boga, da nam zopet pošlje duhovnika. Vidiš, in danes nas je Bog uslišal!« — Lahko si mislite, kaj je čutil g. Clarys, ko je našel ciborij! Vsi kristjani so prejeli sv. zakramente. Za mnoge izmed njih je bila to popotnica, kajti čakalo jih je novo preganjanje.

V nedeljo, dne 24. maja 1919, ob desetih dopoldne so mohamedanci vnovič napadli misijonsko postajo. Udrli so zopet vojaki in ženske in začeli ropati. Kristjani so se razgubili po vseh kotih, da bi si rešili vsaj golo življenje. G. Clarys je bil s svojim semenišnikom v neki sobi, kjer se je nabralo kakšnih 200 ljudi. Obojna vrata so zastražili vojaki, da bi nihče ne mogel pobegniti. In začelo se je znova klanje. Najprej so mnogim slekli obleko, naj si je bil moški ali ženska, vseeno, in nato so jih postrelili kar v sobi. G. Clarys je dal vsem skupno sv. odvezo. Nato je priporočil samega sebe Bogu, kajti da bi prišla od katere strani pomoč, ni bilo misliti. Tu mu zažvižga krogla mimo ušes, ki je zadela smrtno malo dekletce, ki je stalo za njim. Kmalu nato vidi, kako je vojak poleg njega znova nameril; udari s pestjo po puški, da je zadela krogla v strop. Vojak se ni upal več v njega nameriti, ker se je bal, da bi ga kdo naznanil francoskim oblastim, kajti g. Clarys je bil imenovan za francoskega konzula v Tavridi. Tako so streljali vojaki počasi naprej zjutraj od 10. do popoldne do 4. Vsak trenutek je lahko prinesel smrt. Tu zakličo eden vojakov gospodu Clarysu, naj gre za njim. To je bilo tudi smrtno nevarno, kajti tudi druge moške so bili že prej poklicali in ih potem zunaj na dvorišču ustrelili. Kaj storiti? Kristjanom ni mogel več pomagati in v dvorani ga čaka gotova smrt. Začel se je umikati proti nasprotnim vratom. Že mu da vojak drugič znamenje, naj mu sledi, ko pride do vrat. Medtem je bil dobil italijanski zdravnik dr. Pacca pri teh vratih od vojaka dovoljenje, da sme oditi iz sobe. Tudi g. Clarys smukne za njim z Alijem. V tistem trenutku je hotel vojak nameriti in ustreliti, pa stopi v dvorano neki perzijski častnik, naš sobrat je pa

medtem ušel v amerikansko poslanstvo, k'er je bil na varnem: Zvečer je zvedel, da je bilo postreljenih 260 kristjanov.

Misijonarjevo slovo. Ko je moral P. Le Cocq d' Armandville D. J. zapustiti mesto Sikka v Floridi, je žalovala vsa dežela. S svojih visokih hribov so prišli v dolino prosti sinovi narave po slovo. Sto in sto jih je bilo, ki so čepeli krog misijonarja in najprej od žalosti niso našli besede. Tedaj je rekel glavar iz Lio svojim rojakom: »Pridite in še enkrat si ga dobro oglejte; sedaj ga vidite zadnjikrat. Kmalu bo odšel in nič več ga ne bomo videli.« Neki mož iz Lake pa je rekel: »Gospod, divjaki smo bili in ti si nas ukrotil: ljudje v Lio so bili še bolj divji in ti si tudi nje ukrotil. In ti nas hočeš sedaj zapustiti?« — Več ko 300 ljudi je spremljalo misijonarja na poti proti pristanišču. Pri vsaki vasi, v vsaki dolini je čakala množica, da duhovniku zadnjikrat poljubi roko. In ko je moral misijonar še dva dni čakati na odhod parnika, je ljudstvo neprenehoma jokalo. Tu so sedeli ob morskem obrežju, niso ne jedli ne pili. Pet ur daleč so bili prišli, pa si niso hoteli pripraviti nobene hrane. »Kdo naj je,« je vzdihoval star mož, »če mu oče odhaja.«

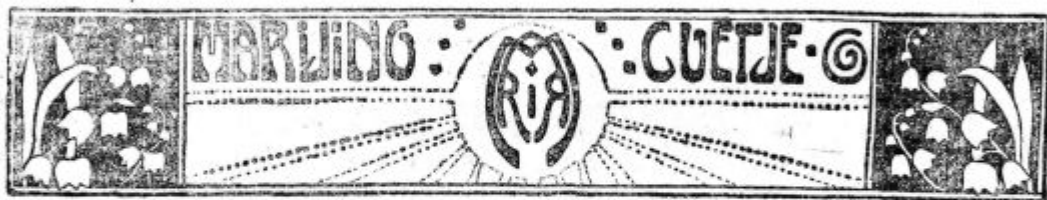
To so besede! Kapetan japonske mornarice Yamamoto, japonski mirovni poslanik, je v neki konferenci 3. maja 1919 prosil svoje poslušalce, naj molijo, da bi prišlo na Japonsko več misijonarjev, kajti: »kako potrebno bi bilo, da bi spreobrnilo Japonce in vse narode v vzhodni Aziji; tako bi pospešili svetovni mir. Pravi mir je namreč mogoč le v Kristusovi cerkvi; ne bodo ga prinesli razne

zveze ali druga, zgolj človeška sredstva, ki imajo često prav poganska lice. Jezus sam, ki je prišel prineset mir na zemljo, more podeliti svetu trajen mir...«

Zunanost sv. Franciška. M. Feikseira, S. J., ki je osebno poznal sv. Franciška Ksaverija, piše: »Oče Francišek je bil bolj majhne postave. Njegov obraz je bil lep, bel, svež, vesel in ljubezniv. Oči je imel črne, čelo visoko, brado in lase črne. Nosil je revno, pa čedno dolgo obleko brez površnika; med hojo jo je z rokami nekoliko privzdigoval. Oči je skoro vedno vpiral v nebo; obraz je razodeval ljubezen.«

Rojstni grad sv. Franciška je danes precej drugačen ko takrat, ko je bil Francišek rojen. Še leta 1529, preden je odšel Francišek v Pariz, je ukazal kralj Ferdinand Katoliški podreti vse utrdbe okoli gradu; izginila je prejšnja močnost. Pozneje je grad prešel v tuje roke. Začel je razpadati; koncem prejšnjega stoletja je bil precej v razvalinah. Leta 1893 ga je tedanja lastnica kneginja Villahermosa dela deloma obnoviti in ga je slovesno izročila kastilski provinci družbe Jezusove v last. Tu se sedaj vzgajajo bodoči misijonarji.

Smrtni dan sv. Franciška. Skozi 350 let so življenjepisci sv. Franciška pisali, da je umrl 2. decembra 1552. Raziskovalec njegovega življenja M. Cros je pa l. 1900 iznenadil svet z novico, da je dognal po raznih pisnih iz tedenjega časa, da je umrl sv. Francišek 27. novembra 1552. Že so hoteli sprejeti ta podatek kot utemeljen, kar je P. Astrain dokazal, da ni zanesljiv. Po nadaljnjih raziskavanjih so leta 1912 dognali, da je umrl sv. Francišek v noči od 2. na 3. decembra 1552, in sicer 3. decembra 1552 ob 2. uri zjutraj.

Goričani! Ali smo zadosti Marijini?

Rojaki! Vem, da začudeno strmite v to vprašanje in ste radovedni, kam neki meri in kaj hoče. Skoro bi najraje sahtevali, da naj se prej legitimira, kdor si upa staviti tako vprašanje kar na celo goriško javnost.

No, če to zares želite, evo vam legitimaci o! Izdana je bila od Začetnika krščanstva že pred skoro dvatisoč leti. Pro-

tokolirana je v knjigi Sv. Duha — pri evangelistu Matevžu v 5. pogl. v 15. vrsti. Ima pa nepreklicno veljavo za vse čase in za vse kraje; torej tudi za naše dni in za naše ljudi. Glasi se pa takole: »Nihče ne prižge svoje luči, da bi jo postavil pod mernik, ampak jo postavi na svečnik, da sveti vsem, ki so v hiši.«

Potemtakem imajo vsi, ki so v hiši,

popolno pravico pogledati, kako ta luč gori in sveti. Saj je Kristus sam dostavil tem besedam zaželjeno razlago, ko je zaklical: »Tako naj sveti vaša luč pred ljud-

jino pa je bilo vsikdar svetla luč v hiši in v življenju sv. katoliške cerkve. Še več. Češčenje Marijino je naravnost pravec in merilo, ki nam kaže, koliko svetlobe in

Sv. oče Pij XI.

mi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo vašega Očeta, ki je v nebesih.« (Mat. 5. —16.)

Ljubezen do Marije, češčenje Mari-

toplote je bilo v dušah kristjanov v posameznih dobah cerkvene zgodovine.

Zato poglejmo, kako sveti danes ta luč naši Goriški. Poglejmo, ali nje žarki

zadostno razsvetljujejo vse koticke naše dežele, ali ogrevajo vse duše naših ljudi; ali pa bi bilo morda potrebno, da to marijansko luč bolj razpihamo, da nje žarki končno preženejo temo iz naše pokrajine in mrzloto iz naših src.

Ljubezen do Marije spričujejo na zunaj njena svetišča in oltarji, njena znamenja in podobe, njene pobožnosti, bratovščine in družbe; na znotraj pa posnemanje njenih čednosti in življenje po njenem zgledu.

Torej, ali smo zadosti Marijini?

V starih mejah slovenskega dela goriške nadškofije kraljuje Marija v čvetero božjepotnih svetiščih nad našo deželo: Na Sv. Gori, na Mirenskem Gradu, na Kostanjevici in na Vitovljah. Žal, da je ostalo po vojni nepoškodovano le Marijino svetišče na Vitovljah. Na Sv. Gori ima Marija v novi cerkvi le svoj začasni dom; v razvalinah pa sta še svetišči na Gradu in na Kostanjevici. Bodi še omenjeno, da je tudi Vipavski Log na Notranjskem Goričanom, posebno Vipavcem, zelo ljuba in draga božja pot. Kraševci in Spodnje-Vipavci pa radi romajo k Materi božji na Barbani pri Gradežu.

Razen tega je posvečenih Mariji 12 župnih, kuratnih in vikarijskih cerkvâ ter 15 podružnic in kapel. Manjša znamenja in kapelice pa stojê gôsto posejane po vseh naših vaseh in skoro ob vseh potih; Marijine podobe pa krasijo menda vsako slovensko hišo.

Ali nismo torej zadosti Marijini? — Mislite?

Res so naša božja pota zadosti obiskovana; na deželi se v družinah še veliko moli sv. rožni venec; lep je v cerkvi maj in oktober, lepi vsi Marijini prazniki, ko mogočno doni po božjem hramu Marijina pesem; a tam zunaj v javnem življenju se pa Marija zelo veliko preklinja žal tudi od naših ljudi. Tudi se Marijina pesem doma in pri delu na polju čimdalje bolj umika grdim popevkam in klafanju; njeno ime pa izginja iz krstnih knjig in mora dati večkrat prostora vsem mogočim spakedrânkam, ki nimajo često prav nič katoliškega, prav nič Marijinega na sebi.

Sicer rad priznam, da izkazujejo zapiski Marijinih bratovščin ponekod naravnost obsežne sezname članov in članic; premnogi naši ljudê še vedno radi nosijo Marijin škapulir ali svetinjo in iz srca smo tega veseli. Vendar, ali ni vse to češčenje Marijino več ali manj skrito javnosti, ka-

kor škapulir in svetinja, ki jo nosijo pod obleko? Ali ni ta luč nekako pod mernikom?

Naša dežela pa potrebuje kakor vse druge katoliške dežele tudi takih Marijinih častilcev, ki bodo postavili svojo luč visoko na svečnik, da zasveti vsem prebivalcem Goriške. Pa teh je žal le majhno število in še to je omejeno le na nekatere kraje in duhovnije. Manjka nam skoro povsem one žive marijanske organizacije, ki je naravnost značilna za javno češčenje in pripadnost Marijino. Manjka nam organiziranih bojnih čet Marijinih, manjka nam Marijinih družb, ki bi odkrito prisegale na Marijino zastavo, odkrito izpovedale njen program.

Pa tudi te moramo vzbuditi in priklificati v življenje. Če ima vsako pozemeljsko kraljestvo svojo urejeno brambo, mora jo imeti tudi kraljestvo Nje, »ki je kakor močna urejena bojna četa«. In ta vojska Marijina naj se rekrutira iz najboljših sinov in hčerâ Goriške, iz naših najboljših mladeničev in deklet!

Doslej so le redki med nami, ki so dali javno svoje ime za Marijo in nosijo njeno svetinjo kot dragoceno odlikovanje na svojih prsih. Le malo jih je, ki se s častjo nazivajo Marijine hčere; še manj, če jih je še sploh kaj, ki bi se z junaškim ponosom imenovali Marijine sinove.

In vendar poroča zgodovina Marijinega češčenja, da so bili tudi pri nas že časi, ko

»Ponosno so mladeniči nosili

Marijin znak

kakor junak,

ki se žrtvuje domovini mili.«

(M. Elizabeta.)

O zlati časi, ali se povrnete še kdaj?

Goričani, ali smo torej zadosti Marijini?

Nismo, dokler se duhovniki ponekod bojijo, skoro bi rekel ne smejo govoriti o lepi ustanovi Marijinih družb, ker je takoj po koncu staro in mlado. Nismo, dokler nasprotujeta Marijinih družbam oče in mati, fant in dekle. Nismo in ne bomo, dokler bodo strahovali mladino: pošamezni malovredni krčmarji in drugi hrijskači. Nismo in ne bomo, dokler bo smela vabila na ples nemoteno in brez graje in kazni razdajati in razpošiljati vsaka propalica, a zraven oče molči, mati pa celo privoli, da se sin in hči plesa udeležujeta do vsake ure, otroci pa zraven gledajo in vsr-

kava jo vase strup pohujšanja in slabega zgleđa.

Nismo, a postali bi kmalu bolj Marijini, ako bi odločno prelomili staro plesno navado, v kateri je žal vzrasla večina naših staršev, ki ne vidijo in nočejo videti v plesu nič hudega in za mladino nevarnega, ampak gledajo v plesu celo zaželeni pripomoček za hitrejšo oddajo in preskrbo otrok. Ravno isto velja tudi o ponočevanju, ki se zdi mnogim le neko staro

in skoro potrebno zlo, ki ga ni mogoče omejiti, kaj šele odpraviti.

Iz plesalcev in ponočnjakov ne bo vstal naši deželi nikdar Marijin rod. Skušnja nas veliko uči, da ples in ponočevanje odvzameja marijanskega duha še onim, ki so ga že imeli in sta največja nasprotnika vsakemu marijanskemu gibanju.

Zato bomo prihodnjic pogledali, kaj treba storiti, da bomo bolj, da bomo popolnoma Marijini.

L. C.

Čemu!?

Od svojih tovarišic se je poslavljala. Šla je služiti: prvi večji korak v življenje in njega sladkosti...

»Ali boš šla tudi k gospodu voditelju po slovo?«

»Čemu?«

»Saj veš, čemu: pravila to zahtevajo.«

»Pa vseeno ne bom šla. Saj že naprej vem, da mi bo branil. „Službe so nevarne; ti si pa mlada.“ Ne maram poslušati teh praznih besed. Mlada sem res, pa sem vendar že zadosti stara in zadosti močna.«

Ni šla. Ni se ji zdelo vredno. Zvezo z domačo družbo je pretrgala. V družbo tistega kraja, kjer je služila, pa tudi ni poskušala vstopiti. Ni mogla, — brez »zglasnice« ni marala. Saj se tudi brez Marijine družbe lahko pošteno živi.

Delj časa je služila. Gospod voditelj je včasih malo povprašal za njo; vsaj pri sejah jo je vzel v misel. Pa je le malo zvedel. In kar je zvedel, ga ni veselilo.

Prišel pa je glas iz tujine in čez dolgo časa potem je prišla sama. In glas, ki je krištel pred njo, ji je pripečatil grdo ime: tatica.

Službe ni več dobila. Vsak se je bal, da bi prišla taka oseba v njegovo hišo. Pa tudi ni več iskala službe. Pokašljevala je. V zažubelih zidovih, ki so oklepali njeno prostost, si je dobila bolezen. Hiral je.

V tistih dneh je šla, kakor nekdanj izgub-

ljeni sin, sama v se: pričela je premišljevati svoje življenje.

Iz tistih dni hrani gospod voditelj Marijine družbe dolgo pismo, v katerem obtožuje sama sebe in tiste, ki so ji pripomogli do tega, kar je postala. Naj podam iz tega pisma par vrstic.

»Služila sem na gostilni. V tisto gostilno je hodil na hrano tudi človek, čedno oblečen, a popolnoma brez vere. Sladko mi je govoril, mnogo mi je obetal, nagovarjal me je, pa sem se mu ustavila. Bala sem se greha. Zaničljivo se mi je zakrohotal. Sram me je bilo, da sem še tako otročja. Pa nisem mogla pomagati. Kar so me mati učili in kar sem v cerkvi slišala, to me je še držalo.

Ob nedeljah nisem smela v cerkev. Pa tudi nisem mogla. Preveč je bilo dela. Med tednom pa dela ni bilo. Bilo mi je dolgčas. To sem potožila tistemu človeku. Da bi mu ne bila! Začel mi je prinašati knjige. V teh knjigah sem brala: Ni Boga, ni duše, ni greha, ni sodbe, ni večnosti, ni pekla, ne nebes. Ni sem koj verjela. Pa mi je vstala druga misel: Čemu pa to tiskajo, če ni res! Mora biti res, saj pišejo to bolj učeni ljudje, kakor sem jaz.

Vedno bolj sem verjela. Hotela sem si prislужiti nebesa na zemlji. Naprej pa veste. Saj ste brali moj greh v časnikih.«

Cela očitna izpoved, kajne!

Umrla je v najlepših letih. Umrla vsaj kot izpokorjena grešnica...

J. L.

Svarilo.

Draga dekleta, ki ste v Marijini družbi, le vesele in pridne bodite, zvesto in natanko izpolnajte družbena pravila in rade ubogajte svoje predstojnike! Nikdar vam ne bo žal. Če tudi morda včasih slišite kako pikro besedo, če vas svet prezira, to naj vas nikar ne plaši, to je malenkost, le veselo naprej, na pravem

potu ste! Vsak pa, kdor stoji, naj gleda, da ne pade! Nikar ne pijte iz čaše, ki jo svet ponuja, da vas ne omami! Gorje vam, potem ste izgubljene!

Varujte se, da ne boste zaslužile kakor jaz, biti izbrisane iz Marijine družbe! Oj, to je sramotno, to je hudo, da se ne da popisati.

Izgubljen je mir, izgubljena je sreča, srce je nepokojno. Če se ozrem na Marijo, se mi zdi, da se obrača proč od mene.

Prosim vas torej, ljuba dekleta, varujte se slabih družčin, premagujte in vojskujte se sta-

novitno; ne vdajajte se lahkomišelnosti! Poslušajte glas svoje vesti! Ob času skušnjav pa kličite Marijo in zmagale boste ter tako ohranile mir v svojih srcih, mir, ki ga svet ne more dati. Izgubljena.

Dopisi.

Trst. Kratko poročilo Družbe Marije Milostljive za leto 1922.: Članic je štela družba: deklet 400, od teh 149 odsotnih, ženâ 185 (47 odsotnih), gostinj 73. Umrlo: 6 deklet in 3 ženâ, poročilo 6, izključenih 11, sprejetih 11 deklet in 2 ženi. — 12 predstojništvnih sej. — Sv. maš s skupnim sv. obhajilom 59. Shodov 42, od teh 15 z uro češčenja. Duhovne vaje z 12 govori. Ob raznih drugih prilikah 19 govorov in 11 predavanj. — Leta 1921. si je družba nabavila krasen kip Srca Jezusovega in se je kot družina slovesno posvetila božjemu Srcu in mu izročila naše domovanje v varstvo. Letos v juniju slovesna ponovitev posvetitve. Vsako prvo nedeljo pobožnost do S. J. z govorom in posvečenjem. — Za časa evharističnega kongresa v Rimu: evharistična pobožnost z mašami, dvema skupnima obhajiloma, z urami češčenja in govori. — Božje poti: v Bršljan, na Repentabor in dvakrat na Sv. Goro. — Odseki: Evharistični: 170 članic opravlja tedensko zadostilno sv. obhajilo v 25 skupinah, 30 članic mesečno v eni skupini; častno stražo 140 članic po eno uro na teden. Pripravilo se je do sv. zakramentov po mnogih letih 20 oseb. Zboroval trikrat. — Sijonski je vestno skrbel za olepšavanje cerkve, Cecilijno za petje. — Misijonski: Za zamorke 20 oblek; nabralo za mašno misijonsko zvezo 335 lir, za odkup zamorčkov 360 lir, in razne druge misijonske namene 648 lir in 56.000 znakm. V področju misijonskega odseka se je napravilo 96 oblek in 23 kosov perila za siromašne šolske otroke in ob božičnici smo jih obdarovali s pecivom in sadjem. Hromemu dijaku za zdravljenje 262 lir, za gladujoče Ruse 307 lir, raznim drugim revežem 390 lir. Za svetogorsko svetišče 1050 lir, za mirensko svetišče 100 lir. — Ob koncu leta majhna razstava. Zboroval dvakrat. — Rafaelov (v varstvo deklet) je trikrat zboroval. Potom koldvorske straže privedlo v varnost 13 oseb. — Pavlov (tiskovni): Iz knjižnice se izposodilo med letom 215 knjig. Delovanje po razmerah otežkočeno. Naročenih Bogoljubov 231, Mladik 22, knjig Goriške Matice 123; razprodalo se: molitvenikov 90, knjig 135. Nabralo in odposlalo v po vojni porušene kraje 260 knjig. — Abstinenčni: I. st. 28 članic, podp. čl. 29.

— Katarinin: Skupno z »Zvezo Mar. Dom«: tri igre in dve prireditvi z večjim sporedom. Pri obeh božičnicah za družabnice in šolske otroke in ob drugih prilikah so se vrstile pesmi, žive slike; šest igrice. — Odsek sv. Marte: šestmesečni tečaj za kleknanje in za lepo in pravopisje. — Vabijo se vse odsotne družbenice, katere se še niso priglasile, da se javijo pismeno č. g. voditelju Fr. Guštin (via S. Lazaro 20/IV) tekom enega meseca, drugače bodo izbrisane.

Bilčovs na Koroškem. V našo hribovsko župnijo priroma vsak mesec nad 80 izvodov »Bogoljuba«, štivilo, ki je za faro, ki šteje malo nad 900 duš, dosti visoko. Agitiralo se je od hiše do hiše, marsikje se je moral »Bogoljub« umakniti, ker ljudje niso bili dobre volje ga sprejeti, drugod pa se je reklo, čeravno je malo dražji, da skozi celo leto gre mnogo tisočakov po nepotrebnem ven, zakaj bi se za ta dobri list ne žrtvovalo kaj! Najbolj želeli bi bilo, da bi ga ljudje tudi pridno prebirali. Starši, ukažite vašim šolarjem, da vzamejo »Bogoljuba« v roke ter naj ga glasno berejo po večerih pred celo družino. Otroci se bodo navadili slovensko brati, ostali pa boste imeli vsi dušni užitek in razvedrilo. — Tu imamo bratovščino vednega češčenja in Jezusovega Srca. Vsako prvo nedeljo v mesecu je molitvena ura pred izpostavljenim Najsvetejšim in pristopi vsakokrat 60 do 70 ljudi k sv. zakramentom. Imamo, oziroma imeli smo Marijino družbo, a vojna jo je vzela. So še nekatera pridna dekleta, ki še vedno vestno opravljajo svoje dolžnosti, a mnogo drugih je zgrešilo pravo pot. — Starši, prebirajte radi »Bogoljuba« in čujte nad vašimi otroci, da se ne izpridijo! Učite se vzgajati otroke, da bodo značajni, pobožni, da bodo vedeli spoštovati svoje starše tudi v starih letih in v boleznih! Vse to vas uči »Bogoljub«, radi tega ne branite se ga in preberite ga do zadnjega stavka!

Šmihel pri Novem mestu. Danes poročam veselo novico. Pri nas se je obnovila mladeniška Marijina družba. 32 fantov je stopilo pod Marijino zastavo, da si pod njenim varstvom ohrani najdražje, kar ima, t. j. čistost in vero. Krasen je bil pogled na mlade fante, ko so na praznik sv. Jožefa v cerkvi obljubili zve-

stobo Mariji. Izprevideli so, da bodo le pod njenim varstvom našli srečo, katere jim blodeči svet ne more dati. Čas bežil ž njim vred mladost. Par ur strastnega veselja v mladosti včasih zagreni celo življenje. Zato fantje, da ne boste kdaj jadikovali za svojo mladostjo, vsi v Marijino družbo!

ter preč. o. provincijal jezuitov A. Prešern. Po vsaki tretji deklamaciji so se pele pesmi. Ožir Josipina je imela govor, v katerem je spodbujala svoje tovarišice k poštenosti, edinstnosti in ljubezni. Na koncu prireditve je preč. g. voditelj čestital dekletom, da so si izbrale za sedanjí čas najbolj primerno deklamacijo.

Relikviarij z roko sv. Frančiška Ksaverija.

(Glej zadnjo številko)

Slovenska dekliska zveza v Zagrebu. Dne 25. svečana je priredilo društvo slovenskih deklet v Zagrebu v samostanu čč. sester deklamacijo pesmi »Duša Kristusova«, katero je zložila č. M. Elizabeta. Prireditve so se udeležile članice, nekatere čč. sestre usmiljenke

Slednjič spregovori preč. g. provincijal nekaj besedi o duhovnih vajah, ki so se pričela za slovenska dekleta 11. marca v kapelici pri oo. jezuitih. Sploh je bila prva prireditve v splošno zadovoljnost in je dala novega poguma za nadaljnje društveno delo.

Po domovini.

Ko bi vedno tako bilo! Pretekle božične praznike se je opazilo, da so bile ljubljanske cerkve izredno polne pri vseh sv. opravilih. Sveti Božič, ki je praznik ljubezni božje, sam vabi in privabi tudi sicer mrzla srca; mehko vreme brez mraza in snega je pa podpiralo verno in pobožno razpoloženje.

Nagla smrt. 17. decembra 1922 je umrl v Celju kapucin o. Rudolf Marolt. Zjutraj je še opravil sv. mašo in dalj časa spovedoval. Ko je hotel iti na prižnico, ga je nenadoma zadela kap. Izdihnil je še isti dan proti večeru.

Priprava na prvo sv. obhajilo. Ljubi starši! Koliko je vredno zgodnje in pogostno sv. obhajilo otrok, kako olajša vredno sveto obhajilo vzgojo, o tem ste že malo poučeni. Da bo otrok lepo in dovolj pripravljen za slovesnost prvega svetega obhajila, k temu pa morete in morate tudi starši pripomoči. Na kaj boste v času priprave najbolj pazili?

1. Otrok naj se vselej in točno udeleži posebnega pouka za prvo sv. obhajilo.
2. Otrok naj gre po možnosti tudi v delavnico k sv. maši.
3. Vsakdanjih molitev (jutranje in večerne) naj nikdar ne opusti. Zvečer naj pristavi še prošnjo za vredno prvo sv. obhajilo.
4. V dneh priprave priporočajte tudi vi svojega prvoobhajanca božjemu varstvu.
5. Pomagajte otroku, da se iznebi glavne napake: trme, neposlušnosti, laži in podobnega.

6. Glede obleke ne pretiravati! Naj bo čedna, a ne razkošna in potratna. Na dan prvega svetega obhajila naj bi bili vsi otroci kolikor možno enako, čedno a preprosto oblečeni.

Starši, ne bodite nebrizni in neobčutni, ko se bliža otrokov največji in najlepši praznik. Ne prepustite vse brige le šoli in veroučitelju, saj gre za srečo in blagor Vašega otroka!

Katehet.

Novi poslanci — posnemajte! V državi Kanada se bo vsaka seja državnega zbora pričela z naslednjo molitvijo: »Večni in vsemogočni Bog, ki od Tebe prihaja vsaka oblast in izvira vsaka modrost, ki po Tebi vladajo kralji in sklepajo pravične postave, glej nas

zbrane v Tvoji navzočnosti, da dajemo postave za dobrobit in napredek naše zemlje. Prosimo Te, usmiljeni Bog, stori, da želimo samo to, kar je v soglasju s Tvojo voljo, da razumno presodimo, temeljito spoznamo in docela izvedemo na čast in slavo Tvojega imena in na srečo naše domovine. Amen.« — Ta sklep je bil soglasno sprejet v zbornici. Ko bi gospoda v Beogradu tako umevala svojo dolžnost in visoko zvanje nasproti Bogu in narodu, bi se država pač drugače vladala!

Sestre Klarise v Splitu nujno potrebujejo učiteljico za otroški vrtec. Gospodične, ki bi se odločile za to mesto, naj se takoj javijo pisмено z navedbo pogojev naravnost na naslov: Častne sestre Klarise, Split, Smodlakinina ulica, Dalmacija.

Po svetu.

Za **podporo ubožcem** je papež na sv. Treh Kraljev dan poslal dunajskemu, bratislavskemu, kolinskemu in monakovskemu kardinalu milijon lir.

Sv. oče Pij XI. je potom angleškega poslanika posredoval pri ruski vladi za one duhovnike, ki jih namerava ruski boljševizem obsoditi, ker niso izročili svetih cerkvenih posod svetni oblasti.

Zbližanje. V prvi okrožnici, ki v nji sveti oče Pij XI. naglašja potrebo svetovnega miru ter našteva pogoje za medsebojno sporazumljenje med narodi, se nahaja tudi pomenljiv odstavek, izražajoč željo po sporazumu med Vatikanom in Kvirinalom. Znano je, da italijanska vlada do danes še ni poravnala krivice, storjene sv. Cerkvi s tem, da si prilašča takozvano Petrovo dedščino — last cerkvene države. Papež pravi z ozirom na to, da ga navdaja bolešt, ko med zastopniki raznih držav pri sveti stolici ne vidi še zastopnika Italije, one države, ki je bila od Boga izvoljena, da ima v svoji sredi prestol Kristusovega namestnika. Cerkev in njen poglavar nikakor ne zahtevata, da bi bila cerkvena država pogoj za sporazum, pač pa se vzdržuje pravica do neodvisnosti cerkvenega poglavarja do katerekoli oblasti, kot poglavarja družbe, ki so nje člani prebivalci vesoljnega sveta. — Upanje, da se doseže sporazum, je zopet dobilo večji poudarek. Prosimo Boga, da se ta zadeva čim-

preje uredi tako, da bo v blagor katoliški Cerkvi.

Vesoljni cerkveni zbor. Pred Božičem je sv. oče Pij XI. objavil svojo prvo večjo okrožnico. Nasproti oboroženemu miru med narodi, ki je od danes do jutri, postavlja sv. oče oni resnični mir, ki sloni na krščanstvu in ki edini mere prinese narodom časno blagostanje. — V okrožnici papež izraža upanje, da se skliče l. 1925 vesoljni cerkveni zbor kot nadaljevanje vatikanskega cerkvenega zbora, ki je bil prekinjen l. 1870.

Novi kardinali. Dne 11. decembra min. l. so bili od papeža Pija XI. prvič imenovani novi kardinali. Imena sedmerih novih cerkvenih knezov so: Stanislav Touchet, škof orlanski; R. Casanova, nadškof v Toledo; Jožef Meri, tajnik kongregacije cerkvenih zborov v Rimu; Aleš Charost, nadškof v mestu Rennes; J. Bonzano, apostolski odposlanec v Washingtonu in naslovni nadškof mitilenski, svojčas misijonar na Kitajskem; Ahil Locatelli, apostolski nuncij na Portugalskem, naslovni nadškof tesaloniški; P. Fr. Ehrle dr. J., prefekt vatikanske knjižnice.

Za katoliški tisk. Vrli Tirolci so se karmoč zavzeli preteklo jesen za »Pijevo društvo«, ki ima namen podpirati in širiti dobre časopise in sploh pošten tisk. Sklenili so, da mera vsaka vas in takorekoč vsaka hiša nekaj darovati, če ne v blagu, pa v denarju. In tako so res kar tekmovali ter zvažali cele zaloge raznega blaga, poljskih pridelkov in drugo. Skupiček vsega je znesel sto milijonov a. kron. Valuta je tam res slaba, a velika svota nekaj le izda. So še vedno navdušeni vrli Tirolci za katoliško stvar.

Pomanjkanje čeških duhovnikov. V sedmerih zavodih Češke, Moravske in Šlezije študira točasno 252 bogoslovcev; od teh je 131 Nemcev in samo 121 Čehov.

V Parizu bodo imeli meseca julija velik evharistični kongres za vso Francijo. Vlada je dovolila v ta namen velike dvorane Trocadera z ogromnim parkom (vrtom), kjer se bodo vršile procesije.

Krstiti se je dala. Katoličanka je postala edina hči pariškega Rotšilda, židovskega bogataša. Po svojem očetu je podedovala velikansko premoženje in eno cerkev, ki jo je njen oče kupil na dražbi. Cerkev je prišla tako zopet v last dominikancem, katerim jo je kot bivšim lastnikom zopet podarila.

Novi dunajski nuncij, nadškof Henrik Sibilija, je nastopil svojo službo 22. febr. t. l. Priboril si je v Rimu trikratni doktorat, nato je bil poslan kot papežev zastopnik v Južno Ameriko, pozneje v Bruselj in v Madrid. Od

leta 1914 dalje je opravljal službo prisednika v kongregaciji izrednih cerkvenih zadev. Nuncij Sibilija govori spretno več jezikov.

Nema obsodba. V Pragi je približno 160 tisoč družin. Med temi je okrog 60.000, t. j. več kot ena tretjina brez otrok. Novodobno poganstvo se bo samo uničilo. Poraz javne nrvnosti izpričuje dejstvo, da je bilo l. 1920, na češkem ločenih 2284 zakonov, na Moravskem pa 820; l. 1921. na češkem 2411 ločitev, na Moravskem 113. Nasproti temu so je jeli gibati katoličani, ki so ustanovili organizacijo katoliških staršev za varstvo družin in katoliške šole. To društvo oskrbuje list »Družina in šola«.

Dobre knjige.

Krščansko devištvo. Molitvenik, 345 str., oblika molitvenika Resnice za večnost, izdala nanovo Družba sv. Mohorja na Prevaljah. — Stane vezan za družbene člane 20 Din, za nečlane 27 Din, s poštnino 1-60 Din več. — Škof Slomšek je izdal prvokrat ta lepi molitvenik leta 1834. Doživel je osem izdaj, še preden ga je leta 1893. izdala Družba sv. Mohorja. Uredil je prvo izdajo župnik M. Lendovšek, sedanjo izdajo prof. Ivan Hutter. Molitvenik je pisan s pristrčno gorkoto, ki je last Slomškovega slogu in srcu, kakor ga ni dosegel dolej še noben pisatelj nabožnega čtiva. Razen krščansko-vzgojnega dela za dekleta je v njem 52 življenjepisov, zgledov svetnic. V dobi pvojne vihravosti, zablod in materijalističnega uživanja je ta klicar k vzorom krščanstva kakor nalašč. V predgovoru molitvenika čitamo: »Če bode,te, bogoljubna dekleta, rade prebirale te nauke in imenitne zglede, dovolj vam bode vsak čas zdravega in koristnega premišljevanja; vaš neizkušeni duh se bode zbistril in volja vam ukrepila toliko, da ne boste žalostno zablodile v svojih lepih, naj srečnejših mladih letih, katera so podlaga vsemu prihodnjemu, celo večnemu življenju, ampak srčno se bode,te ustavljale vsem zavodljivostim grešnega sveta.« — Dekleta, vzemite in berite!

Odpustki

za mesec maj 1923.

1. Torek. Sv. Filip in Jakob. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

2. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu in molijo po namenu sv. očeta.

3. Četrtek, prvi v mesecu. Najdenje Sv. Križa. P. o.: a) udom br. sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez velike težave, pa v farni; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. Petek, prvi v mesecu. Pričetek pobožnosti na čast presv. Srca Jezusovega danes ali preteklo nedeljo. Glej spodaj »Mesečne pobožnosti.« P. o.: a) udom br. sv. R. Telesa, kakor včeraj; b) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jez. in molijo po namenu svetega Očeta; c) udom br. presv. Srca Jez.

5. Sobota, prva v mesecu. Sv. Pij. P. o.: a) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja, in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. presv. Srca Jez.

6. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnj. Telesom. P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. presv. Srca Jezusovega.

8. Torek. Prikazanje sv. Mihaela. P. o. udom br. za duše v vicah.

10. Četrtek. Vnebohod Gospodov. P. o.: a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijskih cerkva; glej opombo v seznamu odpustkov za april; b) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca v bratov. cerkvi; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; f) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom br. sv. Družine; i) istim kakor 13. dan. — Tretjerednikom v. o.

11. Petek. Pričetek binškošne devetdnevne. P. o. en dan devetdnevne pod navadnimi pogoji vsem, ki ali javno ali zasebno opravljajo to pobožnost s posebnimi molitvami na čast sv. Duhu. Isti odpustek pod istimi pogoji se lahko še enkrat zadobi v binškošni osmini.

13. Nedelja. Sv. Peter Regalat. Pričetek Alojzijeve pobožnosti. Glej spodaj »Mesečne pobožnosti.« P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

17. Četrtek. Sv. Paškal. P. o. istim kakor 13. dan.

18. Petek. Sv. Feliks Kant. P. o. istim kakor 13. dan.

19. Sobota. Sv. Ivo. P. o. istim kakor 13. dan.

20. Binškošna nedelja. Sv. Bernardin. P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere b.; b) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi; c) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; d) udom br. Sv. Duha danes ali pa v osmini, če obiščejo bratovsko ali farno cerkev; e) udom družbe sv. Petra Klaverja kakor prvi dan; f) dvakrat istim kakor 13. dan. Tretjerednikom v. o. — Glede devetdnevne na čast sv. Duhu glej 11. dan maja.

24. Četrtek. Marija pomočnica. P. o. udom br. naše ljube Gospe vedne pomoči.

25. Petek. Sv. Magdalena Pariška. P. o. udom škapulirske br. karmelske M. b.

27. Nedelja, zadnja v mesecu. Presv. Trojica. P. o.: a) vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec; b) tretjerednikom; istim v. o.

30. Sreda. Sv. Ferdinand. P. o. tretjerednikom.

31. Četrtek. Sv. Rešnje Telo. Naša ljuba Gospa presvetega Srca. Sv. Petronila. 200 dni odpustka vsem, ki prejmejo sv. obhajilo in gredo za procesijo. — P. o.: a) udom sv. Rešnjega Telesa danes ali v osmini v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) udom br. za uboge duše v vicah; c) udom br. sv. Družine; d) istim kakor 13. dan. — Tretjerednikom v. o. — Dalje p. o.: a) udom br. naše ljube Gospe presv. Srca danes ali v osmini v bratovski cerkvi; b) istim kakor včeraj.

Mesečne pobožnosti. 1. Šmarnice. Kdor hodi k šmarnicam ali pa sam zase vsak dan kaj moli v čast Materi božji, dobi vsak dan 300 dni odpustka, enkrat v mesecu pa p. o. — 2. Kdor gre pa po vrsti šest nedelj ali šest petkov pred praznikom presv. Srca Jezusovega k spovedi in sv. obhajilu in moli po namenu sv. očeta v cerkvi, v kateri se ta praznik obhaja, dobi vselej p. o. Prva izmed nedelj je 29. aprila; prvi izmed petkov je 4. maja. — 3. Šest nedeljska pobožnost na čast sv. Alojziju. Kdor šest nedelj po vrsti prejme sv. zakramente in kaj misli ali premišluje ali drugače kaj dobrega stori na čast sv. Alojziju, dobi vsako teh nedelj p. o. Ko bi pa kdo katero teh nedelj ne mogel iti k sv. obhajilu, bi moral pobožnost iznova začeti. Najprimernejše je, s pobožnostjo začeti 13. maja.